

ולעבוד בחברה המאמצת עוד שלוש שנים, שנה אחת על כל שנת אימוץ. בנוסף, נבחרת גם אפשרות העסקתם בעתיד באחת החברות השותפות למיזם, בלי קשר למלגה שקיבלו.



שב"ס, כאמור, הצטרף בימים אלה לרשימה המכובדת של החברות המאמצות תלמידים אלה. כך יזכה השירות בעבודה מקצועית, מסורה ואיכותית, לצד האפשרות לקחת חלק בעשייה ציונית וערכית. שב"ס מוביל את המיזם מינהל משאבי אנוש, באחריות רב כלאי קרן גנות, ראש פרויקט תלפיות-להב, ובשיתוף עם נטע גבעי מ"עתידיים", שאחראית על הקשר עם הסטודנטים ועם החברות המאמצות.

כבר בחודש פברואר האחרון החל אחד הסטודנטים את עבודתו במינהל טכנולוגיות של שב"ס. הסטודנט, הלומד מחשבים, שולב במחלקת פיתוח יישומי מחשב בארגון. בימים אלה יצטרפו סטודנטים נוספים, גם הם מתוך המיזם, לעבודה במינהל טכנולוגיות ובמינהל תמיכה לוגיסטית.

### נטיעות לזכר הנופלים

לכבוד ט"ו בשבט יצאו נציגי שב"ס, רב גונדר בני קניאק, סגן הנציב גונדר דב לוצקי, ראש אגף המטה גונדר אבי וקנין, רב שב"ס גנ"מ יקותיאל וינדר, מ"מ"ים, חברי סגל הפיקוד המורחב בשירות ומשפחות שכולות, לטעת עצים לזכר הנופלים ששירתו בשירות בתי הסוהר, בגן הלאומי באשקלון.

במהלך טקס הנטיעות החגיגי אמר הנציב: "לא פשוט לערוב שמחה בעצב, אך במדינת ישראל ובמיוחד לאור המתרחש בתקופה האחרונה, אנו נאלצים לעשות זאת". הנציב גם התייחס לעובדה שלמקום נטיעת העצים נבחרה דווקא העיר אשקלון. "המקום שנבחר", אמר, "מחבר אותנו אל המציאות שבה אנחנו חיים היום".



טקס הנטיעות הוא חלק ממבצע כלל עולמי של האו"ם 'נטועים את העולם'. הקרן הקיימת לישראל ורשות הטבע והגנים הלאומיים עורכים את המבצע בישראל תחת הכותרת 'עץ לכל תושב': נטיעת שבעה מיליון עצים במהלך שבע שנים.

נאיף חוסיין מנצור, ששכל את בנו מנצור חוסיין ז"ל, ייצג את ההורים השכולים בטקס. נאיף צייטט מפרקי אבות: "כל שמעשיו מרובין מחכמתו, למה הוא דומה? לאילן שענפיו מועטין ושורשיו מרובין, שאפילו כל הרוחות בעולם באות ונושבות בו, אין מזיזים אותו ממקומו". מנצור גם שיבח את שירות בתי הסוהר שאינו שוכח את יקיריו, הנופלים.

### ביקור ראשון בשב"ס של השר הנכנס

ביקורו הראשון של השר לבטחון הפנים, ח"כ יצחק אהרונוביץ, בשירות בתי הסוהר, נערך במטה הנציבות ב-5 באפריל. לשר הנכנס המתין מסדר כבוד של סוהרי קבע וחובה, וסגל הפיקוד הבכיר ובראשו הנציב, רב-גונדר בני קניאק, קידם את פניו בברכה.



השר לבטחון הפנים, ח"כ יצחק אהרונוביץ מתקבל במטה הנציבות



בתום הטקס הרשמי התכנסו הקצינים הבכירים ובראשם השר ליישבת היכרות, במהלכה הציג נציגי שב"ס את פעילות הארגון במשך השנים, לרבות התקופה האחרונה בה הפך שב"ס לארגון הכליאה הלאומי בישראל. כן סקר הנציב בפני השר את התכנית הרב-שנתית של הארגון, הכוללת מטרתו כמו המשך בנייה לגובה והפחתת שיעור הרצידיביזם בקרב אסירים. השר אהרונוביץ ברח על הביקור וסיכם את התרשמותו במלים: "זהו ארגון מסודר, מאורגן ואיכותי, שיש לו תרומה גדולה לבטחון החברה". השר אף ציין את החשיבות הרבה בשיקום אסירים, למען חברה טובה יותר. לדבריו, בכונתו לבקר עוד פעמים רבות ביחידות שב"ס ובעיקר ביחידות השטח השונות.

### עתודה איכותית ב'עתידיים'

לראשונה הצטרף שב"ס לתכנית "עתידיים", תכנית חברתית-לאומית שמטרתה לאתר ולקדם צעירים מצטיינים מערי הספר, ולאפשר להם לממש את הפוטנציאל האישי שלהם ולהשלים בהצלחה לימודי תואר ראשון. התכנית מיושמת וממומנת על ידי עמותת "עתידיים" בשיתוף קהיליית העסקים של ישראל, התאחדות התעשיינים והמוסדות להשכלה גבוהה, בסיוע ובתמיכה ממשלתית.

הסטודנטים המשתתפים במיזם זכאים למלגת לימודים מלאה ולמחשב נייד. הם מתמחים באחת החברות המאמצות המשתתפות בתכנית ומקבלים בתמורה מלגת קיום חודשית. בתום לימודיהם, מחויבים המתמחים להמשיך

## ערב מורשת בכלא אשל

ב-20.11.08 התקיים בכלא 'אשל' ערב מורשת, בו השתתפו מפקדי הכלא בעבר, הסגל בהווה וסוהרים גמלאים של הכלא. כמאתיים האורחים ערכו סיור ביחידה. התערוכה שהוכנה לכבודם כללה פריט מרתק: פאזל ענק המורכב מ-38 חלקים, כמניין שנות הכלא, ובכל חלק מצוין אירוע ייחודי לאותה שנה. כן הוצג בתערוכה צילום גדול ממדים, בו מופיעים כל מפקדי הכלא במשך השנים.



בערב נשאו דברים מפקד המחוז גונדר גביוון, מפקד הכלא גנ"מ יוסי מקדש ורמ"ט שב"ס אבי וקנין. כן הוקרן סרט המתעד ראיונות שנערכו עם המפקדים. חתם את הנאומים גונדר במיל. שלמה טויזר שקבע כי 'להיות סוהר זה מקצוע שלא כל אחד יכול לעשות'. אסירי אגף 5 ט.ה. העלו בפני הקהל מופע סאטירי 'ספינת האוהבים' ויוסי עוזרן, כשרון מוסיקלי מקומי, הנעים בשיריו. בסוף הערב הוגשה ארוחה חגיגית וחולק שי לכל הנוכחים.

## כנס בנושא אסירים נוצרים

בחודש פברואר התכנסו בשב"ס נציגי עמותות נוצריות המתנדבות למען האסירים הנוצרים, במסגרת סיכום שנת העבודה 2008: נציגי עמותת 'בית החסד' בשפרעם, עמותת 'בית החסד' בחיפה, הכנסייה היוונית-אורתודוקסית, הכנסייה הלטינית ותג"ד (בדימוס) צבי גבעתי, נציגי עמותת 'נוצרים למען ישראל'. ניהל והנחה את הכנס הרב הראשי לשב"ס, הרב גנ"מ יהודה יקותיאל ויזנר.

במהלך הכנס הציג כל אחד מהמשתתפים את עצמו ואת פעילותו וכן הוענקו תעודות הוקרה. בין השאר אמר הרב הראשי ויזנר: "חביב אדם שנברא בצלם אלוקים. כל אדם, יהיה אשר יהיה, זכאי לכבוד, גם בשעה שהוא 'נפל' והגיע לתוך כותלי בית הסוהר".

הרב ויזנר דיבר על משמעות הפעילות הדתית גם מאחורי החומות ועל יכולת השפעתם של מורי-הלכה על אסירים. עם זאת, ציין את חשיבותם של גורמי הטיפול וקבע שאין להסתפק בפעילות דתית, אלא יש גם צורך בליווי מקצועי של עובדים סוציאליים וכן בתמיכה בשיקום דתי לאסיר גם לאחר שחרורו מן הכלא. "ככל שנהיה יעילים יותר ונעבוד באמונה", אמר הרב, "המערכת תיתן בנו אמון כגורמים קולטים. ייתכן שבכך נוכל לתת מענה לאסירים מסוימים בוועדות שליש ובתום תקופת המאסר, במקביל להוסטל".

## יחידה חדשה לפיקוח איזוק אלקטרוני

צעד נוסף בדרך להפיכתו של שב"ס לארגון כליאה לאומי מתייחס לתכנית פקא"ל - התכנית לתיאום ולפיקוח באיזוק אלקטרוני. החל מפברואר 2009 הועברה האחריות להפעלת התכנית, שהיתה עד היום בראשות המשרד לבטחון הפנים - לידי שירות בתי הסוהר, במסגרת יחידה חדשה.

התכנית מיועדת לעצורים עד תום ההליכים, ששוחררו למעצר-בית בערובה ובתנאים מגבילים - ולאסירים משוחררים ברשיון ובתנאים מגבילים בפיקוח אלקטרוני. מטרת התכנית להקל על המחסור במקומות כליאה, למזער את נזקי המאסר והמעצר, להרחיב את פוטנציאל השיקום מול גורמי

הרווחה בקהילה ולצמצם בעלויות האחזקה בתנאי כליאה. בסך הכל נמצאים היום כ-975 מפקחים באיזוק אלקטרוני בפועל, מצפון הארץ ועד דרומה. מתוכם, כ-70 אסירים משוחררים, והשאר כאלה ששוחררו ממעצר עד תום ההליכים. תקציב היחידה החדשה בשב"ס מיועד ל-1,000 מפקחים בסך הכל ומטרתה ליישם את החלטות בית המשפט וועדות השחרורים לעניין האוכלוסיות האמורות, לתת הנחיות לחברה המפקחת (וזכין חיצוני) לעניין התקנת הציוד הטכנולוגי, להפעיל פיקוח ובקרה על הזכין האמור, לנהל את משטר הפיקוח ולתאם בין כלל האחראים להפעלת התכנית.

החל מ-1 במרס, מנוהלת היחידה ממשרדים שהכשיר עבורה שב"ס במתחם הנציבות ברמלה. היא נמצאת תחת אחריות פיקודית של הממונה על עבודות שירות וחלופות כליאה.

## כנס אקדמי לציון 60 שנות כליאה

ב-23 במרס התקיים באוניברסיטה העברית כנס לציון 60 שנות כליאה במדינת ישראל.

הכנס נערך על ידי שירות בתי הסוהר והמכון לקרימינולוגיה בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, ועסק בסוגיות בנושאי כליאה וטיפול באסירים בארץ.

שלושת המושבים בכנס עסקו בנושאים הבאים: "תפקיד בית הסוהר כמוסד מעניש או משקם"; "תקשורת, קורבנות, אסירים ומה שביניהם" ו"הפרטת בתי סוהר". חתמה את הכנס הצגה שהעלו נערי כלא 'אופק' - "גחלים לוחשות".

הכנס נערך בהשתתפות השר לבטחון הפנים לשעבר, אבי דיכטר, נציב שירות בתי הסוהר בני קניאק, ראש המכון לקרימינולוגיה באוניברסיטה העברית פרופ' מימי אייזנשטדט, סגל המכון, סגל הפיקוד הבכיר בשב"ס, אנשי תקשורת, נציגי המשרד לביטחון הפנים, אנשי אקדמיה, סטודנטים ואורחים.

פרופ' אייזנשטדט פתחה את הכנס והביעה בדבריה את תקוותה להמשך העמקת הקשר בין האקדמיה לרשויות אכיפת החוק וכמובן לשב"ס. השר דיכטר ציין: "זהו בהחלט אות כבוד לארגון (שב"ס), שיועד לעצור את עצמו ליום אחד ולשבת יחד עם אנשי אקדמיה ואחרים כדי ללבן סוגיות שנוגעות לחברה ולארגון עצמו".

בדבריו בכנס אמר נציב שב"ס: "בינואר 1949 הופרד שירות בתי הסוהר ממשטרת ישראל ויצא לדרך עצמאית חדשה בנבכי הדמוקרטיה הצעירה של מדינה בהקמה. 60 שנים אחרי הקמת הארגון אנו מתכנסים כאן בהר הצופים בירושלים, לבחון את ההווה של הכליאה בישראל בפרספקטיבה של הזמן ולשאול את עצמנו שאלות אמיצות בצפייה אל העתיד, במגוון נושאים ותחומים המעסיקים את החברה בישראל".

"חשבון הנפש הנוקב על הכליאה בישראל נחוץ כתשתית למימוש החזון של הארגון כיום, להיות אחד מארגוני הכליאה המודרניים והמובילים בעולם. זהו אתגר מורכב וקשה אך בר-השגה, שיבטא את הערכים החברתיים של מדינת ישראל בעת הזאת. על שב"ס להיות חלק משמעותי במאבק הבלתי מתפשר על חוסנה וחוזקה של החברה, בבחינת 'כל המציל נפש אחת כאילו הציל עולם ומלואו'".

## כנס חטו"ש במכללת אשקלון

קרוב ל-800 איש, בהם אנשי שירות בתי הסוהר, סטודנטים ונציגים מן האקדמיה, השתתפו בכנס חטו"ש שנערך בדצמבר 2008 במרכז הקונגרסים שליד המכללה האקדמית באשקלון. הכנס, בשיתוף החוג לקרימינולוגיה במכללה האקדמית אשקלון, נערך לראשונה במסגרת בת יומיים.

מטרת הכנס היתה לחשוף את העשייה של שירות בתי הסוהר בתחום החינוך, הטיפול והשיקום, וכן להיחשף לסוגיות הרלוונטיות לתחום התקון. בין השאר הוצגה בכניסה לכנס תערוכת מחזור שיצרו אסירים ואסירות מכל בתי הסוהר.

אנשי הארגון, נציגי השירות הטיפולי, אנשי אקדמיה מתחומי בריאות הנפש, הקרימינולוגיה והמשפט הרצו בכנס וכן נערכו בו מושבים ובהם סדנאות שונות, שעסקו בתחומי העשייה של ענף החינוך וההשכלה ושל ענף הטיפול והשיקום בשב"ס.

## רימונים על גלגלים

בכלא 'רימונים' עלתה יוזמה מקורית וייחודית לקראת חג הפסח: קייטנה בת שישה ימים לילדי הסגל, "קייטנה על גלגלים".

ביוזמת סגן מפקד 'רימונים', סג"ר משה אחיון, נבחרו שישה אנשי סגל ששימשו כמדריכי הקייטנה, כולל חובש, נהג ומאבטח. תכנית הפעילות כללה מבחר אטרקציות ובילויים לילדים: בילוי בפארק רעננה, ביקור במפעל שוקולד, פעילות ב"חוות אתגרים" בקיבוץ בארות-יצחק, טיולים מרתקים בגן החיות התנ"כי בירושלים, בפארק שלולית החורף בנתניה, במרכז הימי בעמק חפר ובמוזיאון הילדים בחולון. כמו כן, נערך לילדים מפגש עם היחידות המיוחדות של משטרת ישראל. בין לבין הפעיל אותם הצוות, בסדנאות יצירה, משחקים ותחרויות ספורט. הן הילדים והן הוריהם היו מרוצים עד השמיים!



## אלימות נשים במשפחה - יום עיון בנווה תרצה

ב-17 במרס נערך בכלא 'נווה תרצה' יום עיון ראשון מסוגו בארץ, שעסק בנושא "נשים אימהות ואלימות במשפחה". במשתתפים: אנשי מקצוע מתחומי הטיפול בפרט ובמשפחה, טיפול בהתמכרויות, שירות המבחן, חוק ומשפט, הרשות לשיקום האסיר ועמותת "אשלים" (עמותה לתכנון ולפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון ומשפחותיהם).

מטרת יום העיון היתה לאפשר שיח רב-מקצועי סביב יצירת רצף טיפולי בנשים השפוטות בגין אלימות במשפחה. בבסיסו עמד המודל הטיפולי התלת-שלבי, שפותח בכלא 'נווה תרצה': טיפול קבוצתי באסירות א.מ. (אלימות במשפחה), המורכב משלושה שלבים - "שליטה בכעסים", "אימהות ואלימות", "העבירה - נפגעת ופגעת". מודל טיפולי זה מועבר באמצעות כלים אמנותיים ודרך טיפול בעל-חיים.

מטרה נוספת - ליצור שיתופי פעולה בין גורמים טיפוליים שונים בקהילה, האחראים על הרצף הטיפולי בנשים הנמצאות בסיכון, עם דגש על הכנת "חליפה" טיפולית לכל אשה, המתאימה לה באופן אישי, הן בכלא והן בחיים בקהילה אחרי השחרור, וכחלק מהניסיון להפחית את שיעורי הרצידיביזם (חזרה למאסר).

גולת הכותרת של יום העיון היתה שיתופן של האסירות חברות הקבוצה בשיח, בו גוללו את סיפוריהן האישיים לצד חוויותיהן מהתהליך הטיפולי שעברו בקבוצה. דיון מקצועי רב-משתתפים חתם את יום העיון.

## השגרירים של 'חרמון'

בכלא 'חרמון' החלה לפעול תכנית "השגרירים של חרמון" למחויבות אישית בקהילה, שמטרתה ליצור אצל חבריה שינוי בדפוסי החשיבה וההתנהגות בכל הנוגע למעורבותם בקהילה. התכנית מיועדת לאסירי מחלקת הבוגרים של 'חרמון' והיא הולמת את מטרות המחלקה, הכוללות בין היתר סיוע לקהילה ומתן דוגמה אישית לכלל המטופלים.

התכנית מבוססת על סדנה בת עשרה מפגשים, בעלי תכנים שונים: מנהיגות,

אזרחות טובה, סיוע והסתייעות, 'אני והקבוצה' ועוד, וכן תכנים הקשורים באופן ישיר לפעולות ההתנדבות בקהילה.

מיום התנדבותי ראשון של משתתפי הסדנה היה צביעת בניין מגורים מוזנח בצפת והוא התקיים בשיתוף פעולה עם עמותת "יריד" - שלוחת צפת. מיוזמים נוספים המתוכננים הם "הפנינג שבועות" בבית ספר לחינוך מיוחד, מסע הסברה בנושא מניעת תאונות-דרכים, בשיתוף הרשות לבטיחות בדרכים, והפעלת משחקה בבית-אבות.

## פעילות קהילתית בים"ר 'דמון'

במסגרת פעילות קהילתית אשר מקיימים סוהרי בית הסוהר "דמון", החליט פיקוד בית הסוהר לפנות לעמותת "עמך", המהווה מרכז ישראלי לתמיכה נפשית ולתמיכה חברתית בניצולי שואה ובדור השני. העמותה מציעה מגוון פעילויות רחב במסגרת הסניפים והמועדונים הרבים שלה ברחבי הארץ.

סוהרי בית הסוהר "דמון" הגיעו לסניף חיפה של העמותה, המטפל ב-80 ניצולי שואה לערך במבנה מוזנח בעיר. הסוהרים צבעו, שיפצו וחידשו את המבנה על מנת להפכו לסניף מסביר פנים לניצולים. פעילות נוספת בשיתוף העמותה התקיימה ביום השואה, כאשר ניצול שואה הגיע ליחידה לרגל טכס יום השואה וסיפר לסגל את זכרונותיו. שיתוף הפעולה בין בית הסוהר לסניף חיפה עתיד להימשך.

## תורמים לילדי פנימייה באשקלון

במסגרת פרויקט "התקשרות עם קהילה", התנדבה בחג הפסח קבוצת אנשי סגל שב"ס בפנימייה לילדים "נווה הרואה" באשקלון, בה שוהים ילדים שהוצאו מביתם בצו בית משפט.

המתנדבים הביאו לפנימייה ציוד רב שאספו: בגדים, צעצועים, מכשירי חשמל ופריטים חיוניים נוספים. כמו כן, חגגו המתנדבים בר/בת מצווה לעשרה ילדים מהמוסד והעניקו להם מתנות אישיות לרגל המאורע. ביום החגיגי הוקמו דוכני הפעלה ונערכו פעילויות הווי ובידור לילדים, כמו קריוקי, בינגו ועוד. ההנאה היתה שלמה לכולם - לאנשי שב"ס שהעניקו מזמנם וממרחם ולילדים שזכו לתשומת לב ולחיבוק חם.

## פעילויות למען הקהילה - בימ"ר 'הדרים'

בחג הפורים (8 במרס), במסגרת התנדבות בקהילה, יצאו עשרה אנשי סגל מהיחידה לבית הספר "סיני" בנתניה, המאכלס תלמידים ממשפחות מצוקה. מטרת ההתנדבות היתה לסייע לבית הספר לארגן אירוע פוריימי.

הסגל שולב בפעילויות השונות תוך תכנון המשימות מראש. אלה כללו קליעה למטרה, כדורגל, משחקי כדור שונים ועוד. כל התלמידים כוודו בעוגות, באוזני המן ובשי אישי, תרומת בימ"ר 'הדרים'. לקראת שבועות יתקיים טכס הבאת ביכורים, גם הוא במסגרת התנדבות ותרומה לקהילה.

## הצטרפו לקבוצת הריצה של שב"ס!

במהלך השנה מתקיימים ברחבי המדינה עשרות מרוצי כביש ומרוצי שטח. רוב המרוצים הם למרחק של חמישה או עשרה קילומטרים. בכל מרוץ כזה משתתפים מאות ואלפי רצים, מגיל 10 עד 80 ויותר. רוב המשתתפים הינם בני 45 ומעלה. חלק ניכר מהרצים מאוגד בקבוצות ריצה, חלקם שייך לקבוצות ריצה של מקומות עבודה.

בימים אלה מוקמת קבוצת הריצה של שירות בתי הסוהר. חשוב לנו להבהיר, שלא צריך להיות אתלט כדי להשתתף במרוצים. גם מי שכיום מתקשה לרוץ יותר מכמה מאות מטרים רצוף, יכול תוך תקופת אימונים קצרה להצליח לרוץ חמישה קילומטרים לפחות!

אנו מעוניינים להקים קבוצה גדולה ככל האפשר, שתכלול גברים ונשים בכל הגילים ומכל הדרגות, כולל כמובן סוהרי חובה. הדבר חשוב על מנת להפוך לקבוצה בולטת במרוצים, וגם משום שככל שהקבוצה תהיה גדולה יותר, כך ניתן יהיה לשפר את הפעילויות ולקיים אימונים משותפים במספר מקומות ברחבי הארץ.